OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kirkkolain 3 ja 8 luvun muuttamisesta (HE 18/2024 vp)

Eduskunnan hallintovaliokunta 9.4.2024
Hallitusneuvos Hanna Kiiskinen

Kirkkolain erityinen säätämisjärjestys (1/2)
Säädökset

- Suomen perustuslaki (731/1999) 76 §

  Kirkkolaissa säädetään evankelis-luterilaisen kirkon järjestysmuodosta ja hallinnosta.

  Kirkkolain säätämisjärjestyksestä ja kirkkolakia koskevasta aloiteoikeudesta on voimassa, mitä niistä mainitussa laissa erikseen säädetään.

- Kirkkolaki (652/2023) 1 luvun 5 §

  Kirkolla on yksinoikeus ehdottaa kirkkolakia kaikesta, mikä koskee kirkon järjestysmuotoa ja hallintoa, sekä kirkkolain muuttamista ja kumoamista. Kirkon ehdotuksen tekee kirkolliskokous. Kirkkolain säätäminen tulee vireille eduskunnassa hallituksen esityksellä.

  Valtioneuvosto tai eduskunta voi kirkkolakiehdotusta käsitellessään oikaista sellaisen lainsäädäntöteknisen virheen, joka ei vaikuta kirkkolakiehdotuksen sisältöön. Kirkkolakiehdotuksen sisältöön vaikuttavasta lainsäädäntöteknisen virheen oikaisusta tulee pyytää 1 momentin mukainen ehdotus.

Kirkkolain erityinen säätämisjärjestys (2/2) Perustuslakivaliokunta

- Sääntelyvarauksen alaa on tulkittava suppeasti, joten kirkkolain erityisen säätämisjärjestyksen piiriin luetaan vain asiat, joihin PL 76.1 § nimenomaisesti viittaa; kirkon järjestysmuoto ja hallinto (PeVL 104/2022 vp, s. 4).
- Hallintovaliokunnan on syytä yleisemminkin varmistua kirkkolain alaan kuulumattomien säännösten tarpeellisuudesta ja asianmukaisuudesta ja tarvittaessa muutettava sääntelyä (PeVL 104/2022 vp, s. 5).

Ehdotuksen sisältö

- Kirkolliskokous päätti 9.11.2023 ehdottaa valtioneuvostolle, että se ryhtyisi toimenpiteisiin 1.7.2023 voimaan tulleen kirkkolain muuttamiseksi.
- Ehdotus koskee
  - seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston päätöksentekoa
  - diakoniatyössä käsiteltäviin henkilötietoihin sovellettavaa lainsäädäntöä
- Ehdotettu voimaantulo 1.6.2024.

Esimerkkinä Helsingin seurakuntayhtymä

Seurakuntayhtymän ylin päättävä elin, joka päättää mm. kirkollisveron suuruudesta, toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä kirkkojen rakentamisesta ja korjaamisesta.

3 luku Seurakunta ja seurakuntayhtymä

16 § Seurakuntayhtymän toimielimet ja päätösvalta

Seurakuntayhtymän päätösvaltaa käyttää yhteinen kirkkovaltuusto. Se voi siirtää päätösvaltaa hallintosäännössä yhteiselle kirkkoneuvostolle, sen jaostolle ja seurakuntayhtymän johtokunnalle sekä päätöksellään seurakuntaneuvostolle. Päätösvaltaa ei saa siirtää 6 §:ssä eikä 15 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa. Yhteiselle kirkkoneuvostolle voidaan kuitenkin siirtää päätösvaltaa 15 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa asioissa.

Seurakuntayhtymän päätösvaltaa käyttää yhteinen kirkkovaltuusto. Se voi siirtää päätösvaltaa hallintosäännössä yhteiselle kirkkoneuvostolle, sen jaostolle, seurakuntayhtymän johtokunnalle ja seurakuntayhtymän viranhaltijalle sekä päätöksellään seurakuntaneuvostolle. Päätösvaltaa ei saa siirtää 6 §:ssä eikä 15 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa. Yhteiselle kirkkoneuvostolle voidaan kuitenkin siirtää päätösvaltaa 15 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa asioissa.

3 luku Seurakunta ja seurakuntayhtymä

17 § Yhteisen kirkkovaltuuston päätöksenteon edellytykset

Yhteisen kirkkovaltuuston päätöksentekoon sovelletaan, mitä 9 §:ssä säädetään. Määräenemmistö vaaditaan myös, kun päätös koskee perussäännön muuttamista tai vapaaehtoisesti muodostetun seurakuntayhtymän purkamista.

Yhteisen kirkkovaltuuston päätöksentekoon sovelletaan 9 §:ää. Määräenemmistö vaaditaan myös, jos päätös koskee 13 §:n 3 momentissa tarkoitettua perussäännön muuttamista tai vapaaehtoisesti muodostetun seurakuntayhtymän purkamista.

8 luku Henkilötietojen käsittely ja kirkonkirjojen pito

1 § Suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään:

1) henkilötietojen käsittelyyn diakoniatyössä sovelletaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 11 ja 13 §:ää ja 3 lukua, sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annettua lakia (254/2015) sekä potilaan asemasta ja oikeudesta annetun lain (785/1992) 12 ja 13 §:ää;

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään:

1) henkilötietojen käsittelyyn diakoniatyössä sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023) 4–7, 9–15 ja 17 §:ää, 19 §:n 1 momenttia, 22, 24, 37–42, 44, 45, 50–52, 62 ja 63 §:ää;